

„Narodne novine“, broj 93/98., 116/07. i 141/08.

Napomena:

Objavljeno u Narodnim novinama br. 93/98., 116/07. i 141/08.

**PRAVILNIK
O POSTAJAMA ZA OPSKRBU PRIJEVOZNIH SREDSTAVA GORIVOM**

(neslužbeno pročišćeni tekst)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

1) Ovim Pravilnikom propisuju se sigurnosno tehnički uvjeti za izgradnju, opremanje i rad postaja za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom (u daljem tekstu: postaja) te provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija.

Uvjeti iz stavka 1. ovog članka te provedba mjera zaštite od požara i eksplozija za sustave za opskrbu prijevoznih sredstava plinskim gorivom i ostalim vrstama energetskih izvora na postaji, određuju se posebnim propisom.

Članak 2.

1) Pojedini izrazi koji se rabe u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- postaja je građevina koju čine građevinski dio i postrojenje za zapaljive tekućine i/ili ukapljeni naftni plin (u daljem tekstu: UNP) i/ili stlačeni prirodni plin, bioplín, plin iz biomase, vodik ili mješavina zapaljivih plinova (u daljem tekstu: plinska goriva) kao i ostale vrste energetskih izvora, a koja služi za opskrbu prijevoznih sredstava koja se kreću na kopnu, vodi (samo športska i manja turistička plovila) i zraku (samo manji gospodarski i športski zrakoplovi) i to iz podzemnih, poluukopanih i nadzemnih spremnika, a pomoću dobavnih jedinica,
- tekuća goriva koja se prodaju na postaji su motorni benzini, dizel goriva, ekstra lako ulje za loženje, etanol i sl.,
- agregati za gorivo su dobavni uređaji pričvršćeni na tlo ili spremnik za skladištenje goriva s dobavnom jedinicom, čije transportne i mjerne jedinice imaju zajedničko zaštitno kućište,
- dobavna jedinica sastoji se od pipca za istakanje tekućih goriva, odnosno ventila za istakanje UNP-a ili spojnice za istakanje plinskih goriva sa cijevi ili cijevima za istakanje i napravom za njihovo ovješanje ili odgovarajućeg uređaja, kao i naprave za puštanje u pogon i upravljanje sustavom za istakanje,
- transportna jedinica je sklop koji se sastoji od pumpe, pogonskog motora i dodatnih uređaja, koji može biti smješten u kućište aggregata za gorivo (kao usisni sklop) odvojeno u zasebnom kućištu (kao tzv. tlačni servo uređaj) i u spremniku (kao uronjena pumpa). Transportna jedinica dobavlja gorivo za jednu ili više mjerne jedinica,
- merna jedinica (volumometar) mjeri dobavljenu količinu goriva i može biti neposredno spojena s jedinicama za izračunavanje i pokazivanje vrijednosti mjerjenja ili se podaci na njih daljinski prenose,
- mali uređaji za istakanje tekućih goriva su pokretni dobavni uređaji s posudama čija sadržina ne prelazi 100 l, sa transportnim i mernim jedinicama, koji su čvrsto spojeni s posudom,

- automati za istakanje su uređaji koji nakon uključenja automatike ubacivanjem novca, magnetne ili čip kartice, ključa i sl. samostalno dobavljaju gorivo preko dobavne jedinice, a namijenjeni su za samoposluživanje,
- okno podzemnog spremnika je okno za priključak autocisterne za punjenje jednog ili više spremnika, kao i okno za pregled i mjerjenje goriva koja se mogu nalaziti u prometnoj površini postaje ili izvan nje,
- uređaj za osiguranje od prepunjavanja spremnika je uređaj koji osigurava nesmetan protok goriva do razine koja odgovara 95% zapremnine spremnika i potpuno zatvara dotok goriva kod razine koja odgovara 98% zapremnine spremnika,
- dišni sustav spremnika sastoji se od dišnih cjevovoda fiksno spojenih sa spremnicima iznad najviše moguće razine tekućih goriva, zadržaća plamena i dišnih ventila,
- uređaj za kontrolu procurivanja spremnika je uređaj pomoću kojeg se pouzdano utvrđuje da je došlo do procurenja iz spremnika ili u spremnik, te koji pokazuje akcidentnu situaciju,
- sustavi povrata para su zatvoreni sustavi koji omogućuju povrat para u spremnik ili neku drugu odgovarajuću posudu na postaji pri opskrbi vozila tekućim gorivom odnosno povrat para u spremnik autocisterne pri punjenju tekućim gorivom spremnika na postaji,
- uređaj za uzemljenje autocisterni je protueksplozinski zaštićeni uređaj fiksno povezan na zajedničko uzemljenje postaje, koje omogućuje pražnjenje statičkog elektriciteta za vrijeme istakanja iz autocisterne te osigurava izjednačen električni potencijal za sve vrijeme pretakanja goriva,
- manipulativne površine su površine na kojima se zadržavaju vozila prilikom opskrbe gorivom i autocisterne pri punjenju spremnika na postaji i na kojima se nalazi slivnik za prihvatanje prolivenih ulja, masti i ostalih naftnih derivata s manipulativnih površina,
- pročistač ulja, masti i ostalih naftnih derivata je sustav za pročišćavanja zauljenih voda za prihvatanje razlivenih ulja, masti i ostalih naftnih derivata zajedno s vodom kojom se ispiraju manipulativne površine i u kojem se odvajaju ulja, masti i ostali naftni derivati od vode,
- prometne površine postaje su površine prostora postaje predviđene za kretanje i zaustavljanje vozila, autocisterne i pješaka,
- područje djelovanja pipca za istakanje, odnosno ventila za istakanje obuhvaća projektom predviđen prostor njegovog radnog djelovanja.

Članak 3.

1) Na postajama se preko dobavnih jedinica, pored spremnika prijevoznih sredstava, mogu tekućim gorivima puniti i namjenski izradene prijenosne posude.

II. SMJEŠTAJ POSTAJE

Članak 4.

1) Prostor postaje obuhvaća:

1. područje djelovanja pipca za istakanje, odnosno ventila za istakanje UNP-a ili spojnice za istakanje plinskih goriva,,
2. okna spremnika,
3. dišne sustave,
4. spremnike za skladištenje goriva,

5. područje djelovanja uređaja za punjenje zračnica i uređaja i/ili spremnika za izmjenu ulja u prijevoznim sredstvima i drugih uslužnih uređaja,
6. sustava za opskrbu plinskim gorivom,
7. prometne površine za dolazak i odlazak vozila koja se opskrbljuju gorivom, uključujući i prostore za zadržavanje,
8. prometne površine i stajališta za autocisterne koje opskrbljuju postaju gorivom,
9. građevinu s prostorijom za smještaj djelatnika i pomoćnim prostorijama (garderoba, sanitarni čvor i sl.) te prostorom za prodaju i skladištenje komadne robe, zapaljivih tekućina i plinova te drugih tvari u originalnim pakovanjima,
10. nadstrešnice,
11. prometu i reklamnu signalizaciju i
12. rasvjetu postaje.

Članak 5.

1) Pored sadržaja iz članka 4. ovog Pravilnika u sklopu postaje mogu se izgraditi na udaljenostima propisanim ovim Pravilnikom i građevine ili dijelovi građevine za sljedeće namjene:

1. praonice vozila,
2. mini servisi vozila,
3. prodavaonice,
4. ugostiteljski objekti,
5. agencije za turizam i rent-a-car, mjenjačnice i slične djelatnosti,
6. prostor za odmor, higijenu i sl.,
7. prostor za skladištenje i prodaju boca s UNP-om i
8. prostor za skladištenje i prodaju umjetnih gnojiva.

Članak 6.

- 1) Prostor postaje iz članka 4. ovog Pravilnika i građevina ili dijelova građevina iz članka 5. ovog Pravilnika utvrđuje se lokacijskom dozvolom sukladno Zakonu o prostornom uređenju.
- 2) Prometni priklučak postaje mora biti usklađen s prometnim tokom javne prometnice,
- 3) Prometne površine postaje i prometne površine namijenjene za građevine ili dijelove građevine ili prostore iz članka 5. ovog Pravilnika moraju se projektirati, izraditi, održavati i koristiti tako da međusobno nesmetano odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima propisa o sigurnosti u prometu i zaštiti od požara.
- 4) Dijelovi prometnih površina postaje na kojima se vozila opskrbljuju gorivom i obavlja pretakanje goriva iz autocisterne u spremnike moraju biti vodoravni.
- 5) Prometne površine postaje moraju biti udaljene od ruba kolnika glavnog prometnog toka najmanje 50 cm, ukoliko se drugim propisima ne zahtijeva veća udaljenost.

Članak 7.

1) Ako se postaja za opskrbu prijevoznih sredstava tekućim gorivom nalazi unutar garaže ili poslovne građevine, ta postaja pored uvjeta iz članka 6. ovog Pravilnika mora ispunjavati i sljedeće uvjete:

1. prostori postaje ne smiju se nalaziti ispod razine okolnog terena, osim spremnika koji mora biti podzemni te podzemnih dijelova cjevovoda i drugih instalacija,
2. prostorija garaže ili poslovne građevine, u kojoj se nalazi postaja ili njen dio, mora imati najmanje jedan otvor koji po visini i širini odgovara mjerama suprotnog zida kada je tlocrt prostorije pravokutnik, a u drugim slučajevima taj otvor mora imati površinu od najmanje 1/4 površine obodnih zidova prostorije s tim da visina odgovara visini prostorije,
3. na postaji mora biti sustav povrata para koji osigurava potpun usis para pri opskrbi vozila tekućim gorivima ili pretakanju tekućih goriva iz autocisterni u spremnike i koji pouzdano onemogućava istakanje ako nije postignut potpun usis para i
4. postaja mora imati hidrantsku mrežu, koja može štititi objekt u slučaju požara.

Članak 8.

1) Građevine ili dijelovi građevine ili prostori namijenjeni za sadržaje iz članka 5. i 6. ovog Pravilnika moraju ispunjavati propisane uvjete za tu namjenu i imati nužne izlaze koji vode u slobodan prostor izvan prometnih površina postaje.

Članak 9.

1) Postaje za opskrbu gorivom športskih i manjih turističkih plovila, pored ostalih uvjeta moraju ispunjavati i posebne uvjete:

1. na postaji za opskrbu plovila mogu se koristiti samo agregati za gorivo i to na međusobnoj udaljenosti od najmanje 5 m,
2. neposredno oko i ispod aggregata odnosno dobavne jedinice, mora biti osiguran vodonepropustan prostor s mogućnošću prihvata od najmanje 10 litara tekućine i
3. cijevi s pipcem za istakanje dobavne jedinice mogu biti dužine do 20 m.

Članak 10.

1) Postaje za opskrbu gorivom manjih gospodarskih i športskih zrakoplova moraju ispunjavati uvjete propisane ovim Pravilnikom.

2) Postaje iz stavka 1. ovog članka ne smiju se graditi u zaštitnom pojasu uzletno-sletnih i rulnih staza.

Članak 11.

1) Na postajama se mora osigurati odvodnja oborinskih i fekalnih voda, te pročišćavanje zauljenih voda.

2) Sustavi odvodnje oborinskih i fekalnih voda, te pročišćavanja zauljenih voda moraju se projektirati, izvoditi i održavati sukladno hrvatskim propisima o zaštiti voda i zaštiti okoliša.

III. ZONE OPASNOSTI

Članak 12.

1) Zone opasnosti na postaji su prostori u kojima je prisutna eksplozivna smjesa zapaljivih para ili plinova sa zrakom ili se pak može očekivati da će biti prisutna u takvim količinama da to

zahtijeva posebne mjere prilikom konstrukcije, ugradnje i uporabe električnih uređaja, a koja se prema propisima o protueksploziju zaštiti dijele na:

1. - zonu 0, koja obuhvaća prostor unutar spremnika za smještaj motornih benzina (primjer: slika 2.).

2. - zonu 1, koja obuhvaća prostore, i to:

a. unutrašnjost zaštitnih kućišta agregata za tekuća goriva odnosno unutrašnjost zaštitnih kućišta dobavnih, transportnih i mjerne jedinica (primjer: slika 1. - električni dio mjerne jedinice koji se nalazi iznad kućišta, ako je odvojen nepropusnom pregradom od ostalog dijela kućišta nalazi se u zoni sigurnosti),

b. unutrašnjost zaštitnih kućišta agregata za UNP, odnosno unutrašnjost zaštitnih kućišta dobavnih, transportnih i mjerne jedinica i prostor vodoravno do udaljenosti 0,2 m oko zaštitnih kućišta i visine od gornjeg ruba kućišta, odnosno od nepropusne pregrade iznad koje je smješten električni dio mjerne jedinice do tla (primjer: slika 1. - električni dio mjerne jedinice koji se nalazi iznad kućišta ako je odvojen nepropusnom pregradom od ostalog dijela kućišta nalazi se u zoni sigurnosti),

c. okno podzemnih spremnika za smještaj zapaljivih tekućina (primjer: slika 2.),

d. pri istakanju motornih benzina iz autocisterne, prostor oko priključnog uređaja na autocisterni 1,5 m vodoravno i visine do 1 m iznad tla, kao i prostor 1 m sferno u ostalim smjerovima oko priključnog uređaja na autocisterni,

e. neposredna okolica izlaznog otvora dišnog sustava spremnika (primjer: slika 2.),

f. pri istakanju UNP-a iz autocisterne, prostor oko priključnog uređaja na autocisterni 2,5 m vodoravno i visine do 1 m iznad tla, kao i prostor 1 m sferno u ostalim smjerovima oko priključnog uređaja na autocisterni,

g. pri istakanju UNP-a iz autocisterne, prostor oko priključnog uređaja na postaji kao kod priključnog uređaja na autocisterni iz točke 2. f. ovog članka,

h. zone opasnosti oko spremnika za UNP određuju se sukladno Pravilniku o ukapljenom naftnom plinu.

3. zonu 2, koja obuhvaća prostore i to:

a. prostor vodoravno do udaljenosti 0,2 m oko zone 1 iz točke 2. a. ovog članka i visine od gornjeg ruba zone 1 do tla,

b. prostor vodoravno do udaljenosti 1 m oko zone 1 iz točke 2.b. ovog članka i visine od gornjeg ruba zone 1 do tla,

c. prostor do 0,2 m oko kućišta malih uređaja za istakanje,

d. pri istakanju motornih benzina iz autocisterne, prostor vodoravno 3,5 m mjereno od ruba zone 1 i visine 0,5 m mjereno od tla, kao i prostor 0,5 m sferno oko zone 1,

e. pri istakanju motornih benzina iz autocisterne, prostor vodoravno oko okna za priključak autocisterne na udaljenosti do 2 m i visine 0,5 m mjereno od tla (primjer: slika 2. - zona 2 otpada, osim pri pretakanju motornih benzina iz autocisterne),

f. pri istakanju UNP-a iz autocisterne, prostor vodoravno 5 m mjereno od ruba zone 1 i visine 0,5 m mjereno od tla, kao i prostor 0,5 m sferno oko zone 1,

g. prostor oko palete s bocama UNP-a ili od krajnjih boca UNP-a pod nadstrešnicom vodoravno do udaljenosti 2 m i visine do 0,5 m iznad usadnika ventila boce, kao i 0,5 m u ostalim smjerovima od krajnjih boca,

h. područja djelovanja pipca za istakanje, odnosno ventila za istakanje do visine radnog djelovanja pipca za istakanje, odnosno ventila za istakanje na površini kruga ili odsječka kruga polumjera koji odgovara dužini savitljive cijevi uvećanom 1 m za tekuća goriva i 2 m za UNP (primjer: slika 3.).

2) Otvori za prihvat zauljenih voda i drugi otvori na sustavu za pročišćavanje zauljenih voda te prostor oko tih otvora predstavlja zonu opasnosti kao kod okna podzemnih spremnika.

3) Zone opasnosti spremnika za UNP ne smiju se preklapati s ostalim zonama opasnosti na postaji (primjer: slika 4.), izuzev kod polja djelovanja pipaca za istakanje tekućih goriva koja se mogu poklopiti sa poljem djelovanja ventila za istakanje UNP.

Članak 13.

1) Zone opasnosti ne smiju prelaziti granice prostora postaje za opskrbu vozila gorivom.

2) Otvori za odvodnju oborinskih i fekalnih voda ne smiju se nalaziti u zonama opasnosti.

3) Nadzemni električni vodovi ne smiju prelaziti iznad zona opasnosti.

Članak 14.

1) Zona opasnosti može se smanjiti konstruktivnim i/ili građevinskim mjerama koje ograničavaju širenje eksplozivnih smjesa zapaljivih para ili plinova sa zrakom.

2) Na postaji gdje se uz motorne benzine i UNP obavlja opskrba prijevoznih sredstava drugim tekućim gorivima, za sva tekuća goriva, bez obzira na temperaturu njihovog plamišta, zone opasnosti se određuju kao za motorne benzine.

3) Ako postaja služi isključivo za opskrbu prijevoznih sredstava dizel gorivom s temperaturom plamišta iznad 55°C i/ili za opskrbu potrošača ekstra lakim uljem za loženje za njih se ne određuju zone opasnosti, s tim da agregati, odnosno dobavne, transportne i mjerne jedinice moraju biti izvedene i ugrađene sukladno propisima iz protueksplozijske zaštite.

4) Ako su spremnici, agregati, drugi uređaji i instalacije za goriva iz stavka 3. ovog članka na postaji odvojeni na odgovarajući način od spremnika, agregata drugih uređaja i instalacija za motorne benzine i UNP za njih se ne određuju zone opasnosti, ako to svojim stručnim mišljenjem potvrди ovlaštena javna ustanova za protueksplozijsku zaštitu osnovana sukladno Zakonu o normizaciji (u daljem tekstu: ovlaštena ustanova).

IV. UREĐAJI ZA OPSKRBU PRIJEVOZNIH SREDSTAVA GORIVOM

Članak 15.

1) Za istakanje goriva na postaji smiju se koristiti samo agregati za gorivo, odnosno dobavne, transportne i mjerne jedinice, mali uređaji za istakanje, automati za istakanje, sustavi povrata para i drugi električni uređaji i instalacije za koje proizvođač posjeduje isprave i certifikate ovlaštene ustanove, koji se odnose na protueksplozijsku zaštitu.

2) Električne instalacije i uređaji na postaji moraju odgovarati propisanim uvjetima za zonu opasnosti u koju su ugrađeni, a električna instalacija mora biti tako projektirana i izvedena da osigura zaštitu od preopterećenja, kratkog spoja i zemljospoja koja odgovara za primjenjeni sustav mreže i uzemljenja sukladno uvjetima gradnje i okolini, a koje treba odobriti ovlaštena ustanova.

Članak 16.

- 1) Transportna jedinica može biti smještena:
  - unutar kućišta agregata za gorivo,
  - zasebno u posebnom kućištu ili
  - unutar okna spremnika ili u spremniku.
- 2) Transportne jedinice moraju se moći isključiti s jednog mesta do kojeg je moguć nesmetani svakodobni pristup.
- 3) Sklopka za isključenje transportnih jedinica mora biti vidno označena.

Članak 17.

- 1) Kod sustava samoposluživanja na postaji za opskrbu vozila gorivom mora postojati nadzor od strane zaposlenog osoblja od najmanje jednog djelatnika koji mora biti posebno stručno osposobljen glede zaštite od požara, zaštite na radu i zaštite okoliša.
- 2) Samoposluživanje kod opskrbe spremnika vozila UNP-om je dozvoljeno samo na automatima za istakanje na kojima postoji priključak za spojku koji omogućju istakanje tek kad se postigne čvrst i nepropustan spoj sa spremnikom vozila.

Članak 18.

- 1) Iznimno od članka 17. stavka 1. samoposluživanje tekućim gorivima može se koristiti i bez nadzora iz automata za istakanje pod sljedećim uvjetima:
  1. automati za istakanje tekućih goriva moraju biti podešeni tako, da se transportna jedinica nakon prodaje odabранe količine goriva za osobna vozila, a najviše do 90 litara i rada do 3 minute samostalno isključuje dok se za teretna vozila navedeni uvjet mora odrediti prema kapacitetu najvećeg spremnika teretnog vozila koji se predviđa puniti na postaji, odnosno prema vremenu potrebnom za punjenje tog spremnika, što se treba odrediti u projektu.
  2. na automatima za istakanje tekućih goriva mora postojati razumljiva i dobro čitljiva uputa za posluživanje, a noću automati moraju biti osvijetljeni sukladno propisima koji određuju potrebnu rasvjetu za noćne uvjete rada.

Članak 19.

- 1) Agregat za gorivo, dobavna jedinica odnosno područje djelovanja pipca za istakanje moraju biti udaljeni najmanje 2 m od vrata ili drugih otvora na građevini.
- 2) U području djelovanja pipca za istakanje koje projektom nije predviđeno kao prostor njegovog radnog djelovanja zabranjena je uporaba istakačkog pipca za punjenje vozila ili posuda gorivom (primjer: slika 3.).
- 3) Dobavne jedinice, osim transportnih jedinica i mjernih jedinica sustava za istakanje ne smiju se postaviti ispod razine tla.
- 4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, dobavne jedinice mogu se postaviti ispod razine tla, ako se u svakom pojedinačnom slučaju poduzmu dodatne mjere zaštite koje onemogućuju nastajanje zona opasnosti što se dokazuje mišljenjem ovlaštene ustanove.

Članak 20.

- 1) Dobavne jedinice moraju se postaviti ili osigurati tako da se ne može ugroziti njihova stabilnost pri korištenju kao i oštećenje pri normalnom kretanju vozila.

2) Dobavne jedinice postavljaju se na izdignutom postolju koje sa svih strana prelazi opseg uređaja ili na otoku koji je ograničen rubnim kamenom ili zaštitnom odbojnom ogradom.

Članak 21.

1) Unutar područja djelovanja pipaca za istakanje mora se izvesti čvrsta i nepropusna podloga, tako da se razliveno tekuće gorivo može vidjeti i ukloniti.

2) Podloga iz stavka 1. ovog članka može biti od nepropusnog asfalta, betona ili tarac popločenja ili od taraca iz sintetskog materijala koji je položen u pješčano ležište sa fugama ispunjenim pijeskom širine do 3 mm.

Članak 22.

1) Unutar područja djelovanja pipaca za istakanje odnosno ventila za istakanje na tlu ne smije biti nikakvih odvoda ili otvora za prostorije ispod razine zemlje, podrume, jame, okna, kanale i dr.

2) Odredbe stavka 1. ovog članka ne odnose se na:

- odvode i otvore koji se nalaze više od 0,8 m iznad tla,
- kupolasta okna podzemnih spremnika,
- okna transportnih uređaja ispod razine tla i
- reviziona cijevna ili kabelska okna dobavnih, transportnih i mjernih jedinica.

Članak 23.

1) Unutar područja djelovanja pipca za istakanje, odnosno ventila za istakanje moraju se zaštititi ušća kanala i zaštitni cijevi za cjevovode i električne kabele u okнима od ulaska tekućih goriva i para, odnosno plinovite faze UNP-a.

2) Zaštita iz stavka 1. ovog članka može se postići brtvljenjem elastičnom žbukom ili kitom, odnosno zalijevanjem odgovarajućim sredstvom koje nakon toga pouzdano brtvi, a otporna su na djelovanje naftnih derivata.

3) Temeljna i kabelska okna dobavnih uređaja moraju se napuniti pijeskom.

Članak 24.

1) Dobavne jedinice UNP-a mogu biti samo u sklopu agregata za gorivo koji rade sustavom punog cjevovoda.

2) U cjevovodu između spremnika za skladištenje UNP-a i agregata mora postojati ventil koji se zatvara čim se crpni uređaj isključi ili se prekine dovod struje.

3) Na uređajima i cjevovodima za opskrbu vozila UNP-om mora postojati odgovarajući uređaj koji kod najveće snage crpljenja sprječava prekoračenje dozvoljenog pogonskog tlaka, a da se pogonski plin ne odvodi u atmosferu.

4) Savitljiva cijev za punjenje UNP-a kao i cijevne sekcije UNP-a koje se mogu zatvoriti, a u kojima može nastati nedozvoljeni tlak, moraju biti osigurane od prekoračenja tlaka odgovarajućim uređajem.

Članak 25.

1) Zaštitna kućišta aggregata za gorivo i automata za istakanje moraju izdržati očekivana opterećenja te moraju biti otporna na starenje i na djelovanje plamena.

2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za zaštitna kućišta aggregata za gorivo su ispunjeni, ako su:

- debljine stijenki obloženih čeličnim limom najmanje 1 mm ili limom od plemenitog čelika najmanje 0,5 mm,
- okna za gledanje koja su veća od $0,12 \text{ m}^2$, a osvijetljena su s unutarnje strane izvedena iz građevnog stakla debljine najmanje 4,5 mm,
- okna za gledanje površine do $0,12 \text{ m}^2$ bez unutarnje rasvjete izvedena iz sigurnosnog stakla debljine najmanje 4 mm,
- u donjem području kućišta smješteni otvor za odzračivanje čiji ukupni poprečni presjek iznosi barem 2% podne površine agregata za gorivo, ali nije manji od 60 cm^2 i ako su
- obložni limovi tako pričvršćeni, da se mogu otpustiti samo uz primjenu ključeva ili alata.

3) Uvjeti iz stavka 1. ovog članka za zaštitna kućišta automata za istakanje su ispunjeni, ako su:

- debljina stijenke obloženih limova od čelika najmanje 1,25 mm a od plemenitog čelika najmanje 1 mm a iznimno ako površina koja nije poduprta dijelovima okvira ili okvirne konstrukcije (npr. gornje bočne stijenke) ne prelazi površinu od $0,25 \text{ m}^2$ od plemenitog čelika debljine najmanje 0,7 mm,
- okna za gledanje izvedena iz sigurnosnog stakla, a debljine od najmanje 4,5 mm,
- u donjem području kućišta smješteni otvor za odzračivanje čiji ukupni poprečni presjek iznosi barem 2% podne površine agregata za gorivo, ali nije manji od 60 cm^2 i ako su
- obložni limovi tako pričvršćeni, da se mogu otpustiti samo uz primjenu ključeva ili alata.

4) Materijali za izradu kućišta agregata za gorivo i istakačkih automata od sintetskih materijala moraju biti elektroprovodni i ne smiju omogućiti stvaranje statičkog elektriciteta o čemu mora postojati certifikat te moraju izdržati očekivana opterećenja odnosno moraju biti otporni na starenje i na djelovanje plamena sukladno propisima ili tehničkoj praksi.

Članak 26.

- 1) U svrhu zaštite od prepunjavanja spremnika prijevoznog sredstva, pipci za istakanje moraju se samostalno zatvarati (u daljem tekstu: samostalno zatvarajući pipci za istakanje) prije nego što se u potpunosti napuni spremnik.
- 2) Ručne crpke, crpke za bačve i mali uređaji za istakanje ne moraju imati samostalno zatvarajuće pipce za istakanje.
- 3) Samostalno zatvarajući pipci za istakanje moraju biti ispitani o čemu mora postojati odgovarajuća isprava.
- 4) Cijevi za istakanje tekućih goriva moraju biti savitljive, trajno otporne na savijanje, kemijski otporne na naftne derive i ispitane na vlačno opterećenje, na elektroprovodljivost pri čemu otpor ne smije biti veći od 10^6 W te na nepropusnost pri tlaku koji je 1,5 puta veći od najvećeg mogućeg radnog tlaka o čemu mora postojati certifikat ovlaštene ustanove.

Članak 27.

- 1) Ventili za istakanje UNP-a moraju biti izvedeni tako da se samo kod ispravnog priključenja na spremnik vozila oslobada protok plina.
- 2) Ventil za istakanje UNP-a mora se automatski zatvoriti ako ispadne iz ležišta za punjenje spremnika vozila.
- 3) Ventili za istakanje UNP-a moraju biti ispitani od strane ovlaštene ustanove o čemu mora postojati odgovarajuća isprava.

4) Ispred cijevi za istakanje UNP-a mora osim ventila iz članka 24. stavka 2. ovog Pravilnika postojati i sigurnosni ventil (protulomni ventil), koji se samostalno zatvara kod pucanja savitljive cijevi.

5) Cijevi za istakanje UNP-a moraju biti savitljive, trajno otporne na savijanje, kemijski otporne na naftne derive te ispitane na vlačno opterećenje, na elektroprovodljivost pri čemu otpor ne smije biti veći od 10^6 W te na nepropusnost pri tlaku koji je 1,5 puta veći od najvećeg mogućeg radnog tlaka o čemu mora postojati certifikat ovlaštene ustanove.

6) U cijevi za istakanje ili ispred cijevi za istakanje UNP-a ugrađuje se prekidna spojka, koja nakon prekoračenja dopuštenog vlačnog opterećenja cijevi za istakanje obostrano sprječava izlaženje plina.

Članak 28.

1) Podzemni i nadzemni cjevovodi moraju biti dimenzionirani prema radnim uvjetima, izrađeni od odgovarajućih materijala otpornog na koroziju odnosno antikorozivno zaštićeni i ispitani na propusnost pri tlaku koji je 1,5 puta veći od najvećeg mogućeg radnog tlaka o čemu mora postojati isprava ovlaštene ustanove.

2) Kod nadzemnih cjevovoda između centralne transportne jedinice i zapornog ventila ispred dobavne jedinice kao i kod nadzemnih cjevovoda iznad područja za promet osoba ne smiju postojati spojevi koji se mogu rastaviti.

3) Kanali ili zaštitne cijevi u kojima se polažu cjevovodi moraju biti zapunjeni pijeskom.

V. SKLADIŠTENJE GORIVA

Članak 29.

1) Na postaji je dozvoljeno korištenje sljedećih vrsta spremnika:

1. jednostvenski čelični spremnici,

2. dvostjenski čelični spremnici,

3. čelični spremnici obloženi plastikom ojačanom staklenim vlaknima iznutra i izvana (tzv. sendvič izvedba),

4. spremnici od plastike ojačane staklenim vlaknima,

5. čelični spremnici za UNP,

6. na postaji može biti postavljena jedna »skid« jedinica na koju se mogu vezati do dva nadzemna spremnika za opskrbu vozila UNP-om,

7. na postaji mogu biti postavljena najviše tri nadzemna spremnika za UNP pojedinačne zapremnine do $6,4 \text{ m}^3$ na međusobnoj udaljenosti najmanje 0,6 m, uključujući spremnik »skid« jedinice i spremnik za energetske potrebe postaje,

8. na postaji mogu biti postavljeni spremnici za UNP prekriveni zemljom do 60 m^3 i

9. ukupna količina UNP-a u nadzemnim spremnicima na postaji je maksimalno 15 m^3 .

2) Spremnici moraju biti izrađeni i ispitani sukladno propisima donijetim na temelju Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima i drugim propisima o čemu mora postojati odgovarajuća isprava, a za spremnike za UNP i isprava inspekcije posuda pod tlakom.

Članak 30.

1) Tekuće gorivo na postaji može se skladištiti u:

1. podzemnim spremnicima kojima je gornji rub ukopan najmanje 0,8 m ispod razine tla,

2. poluukopanim spremnicima čiji temelji mogu biti ispod ili iznad razine zemlje, a spremnici su obloženi pokrovom zemlje debljine od najmanje 0,8 m sa svih strana,
  3. nadzemnim spremnicima zapremine do 1.000 litara zajedno s dobavnom jedinicom na zemljištu koje nije pristupno za javni promet (u industrijskim pogonima za opskrbu viljuškara, drugih pogonskih sredstava i sl.) i
  4. nadzemnim spremnicima zapremine do 20.000 l na dijelu zemljišta zračnih luka koje nisu pristupne za javni promet odnosno gdje ne ometaju kretanje zrakoplova na zemlji, te na zemljištu poljoprivrednih gospodarstava, osamljenih radilišta i sl. ali samo za vlastite potrebe.
- 2) Ukupna količina uskladištenog goriva prema stavku 1. točke 3. ovog članka ne smije iznositi više od 2.000 litara, a u malim uređajima za istakanje više od 200 litara.
- 3) Ukupna količina dvaju različitih goriva prema stavku 1. točki 4. ovog članka ne smije iznositi više od 60.000 litara.

Članak 31.

- 1) Nadzemni spremnici za tekuća goriva postavljaju se na mjestima i pod uvjetima sukladno propisima donijetim na temelju Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima o čemu mora postojati odgovarajuća isprava.
- 2) Međusobne udaljenosti podzemnih i poluukopanih spremnika za tekuća goriva moraju biti najmanje 0,4 m, a od terena koji ne pripada prostoru postaje i susjednih objekata najmanje 1 m.
- 3) Podzemni i poluukopani spremnici za tekuća goriva moraju biti udaljeni najmanje 1 m od javnih opskrbnih cjevovoda plina i vode te od cjevovoda za otpadne vode, električnih vodova odnosno vodova telekomunikacijskih uređaja.
- 4) Ukoliko se dijelovi podzemnih spremnika za tekuća goriva nalaze ispod prometne površine postaje, taj dio prometne površine postaje mora biti samonosiv i ne smije prenositi staticko opterećenje na spremnik za predviđeni promet.

Članak 32.

- 1) Nadzemni spremnici za UNP do 6,4 m³ i "skid" jedinice UNP za opskrbu vozila UNP-om na postaji mogu se postaviti:
  1. ako su udaljeni najmanje 15 m od drugih prostora i građevina utvrđenih u članku 4. odnosno članku 5. ovoga Pravilnika, kao i od međe susjednog zemljišta (primjer: slika 4.) i
  2. ako su spremnici, uključujući i njihovu opremu zaštićeni zaštitnim zidom vatrootpornosti od najmanje F 90 prema HRN DIN 4102 koji visinom i širinom nadilaze konture spremnika za 0,5 m udaljenosti iz točke 1. ovoga stavka može se smanjiti na 5 m.
- 2) Spremnici za UNP prekriveni zemljom s najmanjim zemljanim pokrovom od 0,8 m na postaji za opskrbu vozila tekućim gorivima mogu se postaviti:
  1. ako je pročelje spremnika prekrivenog zemljom udaljeno najmanje 15 m od drugih prostora postaje i građevina utvrđenim u članku 4. odnosno u članku 5. ovoga Pravilnika, kao i od međe susjednog zemljišta i
  2. ako pročelje leži na suprotnoj strani od drugih prostora postaje ili od susjednih objekata ili se za pročelje poduzmu mjere iz stavka 1. točke 2. ovoga članka udaljenost spremnika može se smanjiti na 5 m.
- 3) Spremnik, odnosno "skid" jedinica se štite sa najviše dva zida iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, a samo iznimno s više razdvojenih zidova da se osigura djelotvorno provjetravanje.

4) Sve udaljenosti iz ovoga članka mogu se smanjiti na polovicu ako postoji stabilni sustav s raspršenom vodom kapaciteta $101/m^2$ tlocrtne površine u trajanju od 2 sata ili vanjska hidrantna mreža za hlađenje spremnika UNP-om odnosno "skid" jedinice.

5) Prometna površina namijenjena za dolazak i odlazak vozila koja se opskrbljuju UNP-om iz "skid" jedinice ne spada u prometne površine iz članka 4. stavka 1. točke 6. ovoga Pravilnika u smislu određivanja udaljenosti iz ovoga članka.

Članak 33.

1) Pristup oknima podzemnih spremnika, poluukopanim i nadzemnim spremnicima za tekuća goriva i UNP ne smije biti dozvoljen neovlaštenim osobama.

2) Okna spremnika iz stavka 1. ovoga članka moraju biti zatvorena poklopcom i zaključana, a s donje strane označena trajnom oznakom vrste goriva.

Članak 34.

1) Oko nadzemnog spremnika za UNP i "skid" jedinice na udaljenosti od najmanje 2 m mora postojati ograda visine 2 m i izvan nje uočljivi natpisi o zabrani pristupa neovlaštenim osobama.

2) Tlo unutar ograde iz stavka 1. ovog članka ne smije biti obrasio travom i raslinjem, niti se na njemu smiju nalaziti gorive ili druge opasne tvari.

Članak 35.

1) Dišni sustav spremnika za tekuća goriva mora imati odvod u slobodni prostor tako da izlazne pare ne mogu prouzročiti opasnost za ljude i imovinu te mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. izlazni otvor dišnog sustava mora biti smješten na otvorenom prostoru najmanje 4 m iznad razine tla i zaštićen od djelovanja kiše,

2. izlazni otvor dišnog sustava u vodoravnoj projekciji mora biti udaljen od otvora dimnjaka, žlebova, prozora i drugih otvora na objektima najmanje 2 m,

3. kod spremnika za opskrbu gorivom manjih gospodarskih i športskih zrakoplova na zračnim lukama izlazni otvor dišnog sustava smije biti najmanje u visini agregata za gorivo.

2). Dišni sustav spremnika za tekuća goriva sa sustavom za povrat para mora ispunjavati jedan od sljedećih uvjeta:

1. izlazni otvor dišnog sustava mora imati ugradenu prigušnicu s promjerom otvora od 10 mm ukoliko je svjetli promjer dišnog voda veći od 10 mm ili

2. ako izlazni otvor dišnog voda sa svjetlim promjerom od najmanje 10 mm završava u agregatu za gorivo, tada na izlaznom otvoru mora biti ugrađen nepovratni ventil koji reagira samo na podtlak.

Članak 36.

1) Dišni sustav spremnika za tekuća goriva glede dimenzioniranja mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. kod najvećih kapaciteta pumpi za punjenje spremnika i najveće potrošnje, uzimajući u obzir temperaturne razlike, ne smije nastati nedozvoljeni nadtlak odnosno podtlak,

2. spremnik s ispitnim nadtlakom većim od 2 bara može biti punjen pumpom najvećeg kapaciteta do $1200 l/min$, a cijevi na dišnom sustavu moraju imati promjer najmanje 40 mm,

3. kod spremnika s ispitnim nadtlakom od 0,3 bara do 2 bara cijevi dišnog sustava moraju imati promjer najmanje 50 mm,

4. dišni ventili i zadržači plamena moraju prije ugradnje biti ispitani o čemu mora postojati odgovarajuća isprava, a funkcionalnost se mora provjeravati prema uputi proizvođača najmanje jedanput u dvije godine.

VI. DRUGI SADRŽAJI NA POSTAJI

Članak 37.

1) Zidovi, podovi i krovna konstrukcija sa stropom građevine iz članka 4. stavka 1. točke 8., kao i građevine ili dijelovi građevina iz članka 5. ovog Pravilnika moraju biti izgrađeni od negorivih građevnih materijala klase A1 i A2 ili teško zapaljivih građevnih materijala klase B1 sukladno normi HRN DIN 4102.

Članak 38.

1) U prostoru za prodaju i skladištenje iz članka 4. stavka 1. točke 8. ovog Pravilnika može se skladištiti komadna roba, zapaljive tekućine i plinovi i druge tvari ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. komadna roba, zapaljive tekućine, maziva, ulja, sredstva protiv smrzavanja, sredstva auto-kozmetike, umjetna gnojiva grupe C i dr. moraju se držati uredno i samo u originalnim i neoštećenim pakovanjima na predviđenim prostorima, policama ili regalima,
2. roba iz točke 1. ovog stavka ne smije se skladištiti na način da se time zakrčuju prolazi i prilazi električnim razvodnim ormarima i drugim uređajima te vatrogasnoj opremi,
3. udaljenost uskladištene robe od električnih i drugih vodova mora biti najmanje 0,2 m, a od rasvjetnih tijela i drugih električnih uređaja najmanje 1 m i
4. roba mora biti uskladištена tako da je omogućeno gašenje u slučaju požara.

Članak 39.

1) Zapaljive tekućine I. i II. grupe prema normi HRN Z.C0.007 i bočice koje sadrže zapaljive plinove mogu se pod uvjetima iz članka 38. ovog Pravilnika držati u prostoru za prodaju i skladištenje iz članka 4. stavka 1. točke 8. ovog Pravilnika, ako su ispunjeni i sljedeći dodatni uvjeti:

1. zapaljive tekućine I. i II. grupe zapaljivosti prema normi HRN Z.C0.007 moraju biti u originalnim i neoštećenim posudama do 20 l uskladištene na jednom mjestu udaljene od ostale robe najmanje 0,5 m,
2. zapaljive tekućine I. i II. grupe zapaljivosti prema normi HRN Z.C0.007 smiju se skladištiti u količini do 1.000 l i
3. bočice koje sadrže zapaljive plinove smiju se skladištiti na jednom mjestu udaljene od ostale robe najmanje 0,5 m u količini do 200 bočica.

2) Količine zapaljivih tekućina I. i II. grupe veće od navedenih u stavku 1. točkama 1. i 2. ovog članka mogu se skladištiti i prodavati na postaji, ako su ispunjeni uvjeti za prodavaonice zapaljivih tekućina sukladno propisima donijetim na temelju Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Članak 40.

- 1) Prostorija za smještaj djelatnika može se zagrijavati toplovodnim radijatorima ili toplim zrakom.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, prostorija za smještaj djelatnika može se u tijeku radnog vremena, ali pod nadzorom djelatnika postaje, zagrijavati termoakumulacijskim pećima i

pećima na ulje za loženje i plin koje su spojene na dimnjak i ako su udaljene najmanje 2 m od bilo kojeg zapaljivog materijala.

3) Dimnjaci ne smiju biti u zonama opasnosti postaje.

Članak 41.

1) Skladištenje boca sa UNP-om namijenjenih prodaji može se obavljati u paletama ili pod nadstrešnicom.

Članak 42.

1) Skladištenje boca s UNP-om u paletama može se obavljati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. paleta mora biti izvedena od čeličnog materijala, konstruirana tako da je onemogućeno oštećenje boca prilikom prijevoza i postavljanja, kao i otuđenje boca,

2. može se postaviti najviše 7 paleta na posebnu uređenu površinu, sukladno članku 21. stavku 2. ovoga Pravilnika, koja je izvan drugih prometnih površina postaje, tako da je udaljenost krajnje boce od građevina, građevinskih dijelova i prostora iz članka 4. i 5. ovoga Pravilnika najmanje 5 m, izuzev prometne površine namijenjene za dolazak vozila koja se opskrbljuju bocama s UNP-om,

3. palete moraju biti uzemljene,

4. u paletama ukupno može biti najviše 140 boca punjenja do 10 kg.

2) Nakon ispunjenja uvjeta iz stavka 1. točke 1. do 4. ovog članka i postavljanja paleta obvezno se pismeno obavješćuje inspekcija zaštite od požara.

Članak 43.

1) Skladištenje boca sa UNP-om pod nadstrešnicom može se obavljati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. pod nadstrešnice mora biti izведен izvan drugih prometnih površina postaje sukladno članku 21. stavku 2. ovog Pravilnika, tako da je udaljenost krajnje boce od građevina, građevinskih dijelova i prostora iz članka 4. i 5. ovoga Pravilnika najmanje 5 m,

2. čelična konstrukcija nadstrešnice i metalna ograda kojom je onemogućen pristup neovlaštenim osobama mora biti uzemljena na zajedničko uzemljenje postaje,

3. unutar metalne ograde mogu se skladištiti boce tako da ukupna količina UNP ne prelazi 2.000 kg i

4. boce se mogu slagati najviše u 2 reda u visinu, a prostori za pune i prazne boce moraju biti razdvojeni i vidno obilježeni.

Članak 44.

1) Udaljenost iz članka 42. točke 2. i iz članka 43. točke 1. ovog Pravilnika mogu se smanjiti postavljanjem paralelnih punih zidova vatrootpornosti F 90 sukladno HRN DIN 4102, prema građevini, dijelu građevine i prostoru postaje. Visina i širina zida mora nadilaziti najvišu odnosno krajnje postavljenu bocu za najmanje 1 m.

2) Zid iz stavka 1. ovog članka može biti sastavni dio građevine ili dijela građevine a njegova visina ne može biti manja od 2 m.

Članak 45.

1) Skladištenje umjetnih gnojiva do 7.000 kg može se obavljati na postajama pod sljedećim uvjetima:

1. umjetna gnojiva moraju biti uredno složena u originalnim i neoštećenim pakovanjima, zaštićena od kiše prema uputama proizvođača na posebnu izvedenu površinu sukladno članku 21. stavku 2. ovog Pravilnika, izdignutu najmanje 10 cm iznad okolnog tla i koja je izvan drugih prometnih površina postaje, tako da je udaljenost krajnjeg pakovanja od građevina, građevinskih dijelova i prostora iz članaka 4. i 5. ovog Pravilnika najmanje 5 m,
2. udaljenost iz stavka 1. točke 1. ovog članka može se smanjiti na način predviđen u članku 44. ovog Pravilnika i
3. površina iz stavka 1. točke 1. ovog članka ne smije biti u zoni opasnosti.

VII. POSEBNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 46.

1) Na svakoj postaji trebaju biti smještena najmanje dva vatrogasna aparata po 6 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C.

2) Kod dobave goriva pomoću više od dvije dobavne jedinice dodaje se dodatni vatrogasni aparat od najmanje 6 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C uz svaka dva sljedeća dobavna uređaja.

3) Uz uređaje za punjenje zračnica i za izmjenu ulja mora se nalaziti jedan vatrogasni aparat od najmanje 6 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C.

4) Kod pretakanja goriva iz autocisterne u spremnike mora se postaviti najmanje jedan prijevozni vatrogasni aparat od najmanje 50 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C.

5) Uz nadstrešnicu ili palete za skladištenje UNP-a moraju se postaviti 2 vatrogasna aparata od najmanje 6 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C.

6) U prostoru za prodaju i uskladištenje iz članka 4. stavka 1. točke 8. ovog Pravilnika, kao i u građevinama ili dijelovima iz članka 5. ovog Pravilnika broj, vrsta i tip vatrogasnih aparata utvrđuje se sukladno mjerilima utvrđenim posebnim propisom.

Članak 47.

1) Površine na koje su se razlike zapaljive tekućine moraju se odmah očistiti, a ostaci čišćenja odložiti na sigurno mjesto gdje u slučaju požara ne predstavljaju opasnost za širenje požara.

2) Na postaji se moraju nalaziti sredstva i oprema za učinkovito uklanjanje razlivenih zapaljivih tekućina koja se sastoji od:

- upijajućeg sredstva za naftne derivate (suhi pijesak, infuzorijska zemlja i sl.),
- disperzivnog sredstva (odmašćivač, deterdžent) i
- priručnog alata za čišćenje i prskalice.

3) Oštećene posude sa zapaljivim tekućinama moraju se ukloniti iz prostora za prodaju i uskladištenje iz članka 4. stavka 1. točke 8. ovog Pravilnika i odložiti na sigurno mjesto, gdje u slučaju požara ne predstavljaju opasnost.

Članak 48.

1) Na postajama je zabranjeno:

1. opskrba gorivom prijevoznih sredstava kojima je motor u pogonu i kojima je uključeno vanjsko grijanje;
  2. točenje goriva u neprikladne posude;
  3. opskrba vozila gorivom, točenje goriva u posude, kao i pristup nezaposlenim osobama i drugim vozilima, za vrijeme istakanja goriva iz autocisterne u spremnike.
- 2) Za vrijeme pretakanja goriva iz autocisterne u spremnike, pristup na postaju ograničava se postavljanjem prijenosnih prometnih znakova i uočljivih i čitljivih natpisa o zabrani pristupa neovlaštenim osobama i vozilima.

Članak 49.

1) Mjera zabrane iz članka 48. stavka 2. ovog Pravilnika ne odnosi se na postaje kod kojih je osiguran povrat para prilikom opskrbe vozila gorivom i istakanja goriva iz autocisterne, odnosno ako se mogu ispuniti sljedeći uvjeti:

1. da izvedene prometne površine postaje osiguravaju nesmetano istodobno pretakanje tekućih goriva iz autocisterne u spremnike i opskrbu tekućim gorivima vozila, te nesmetano gašenje i evakuaciju u slučaju požara,
  2. da je kod istakanja tekućih goriva osiguran zaštitni pojas oko priključnog uređaja autocisterne polumjera od 5 m u koji je zabranjen pristup vozilima i neovlaštenim osobama,
  3. ukoliko se okno za priključak autocisterne nalazi na većem odstojanju od 3 m od priključnog uređaja autocisterne kod istakanja tekućih goriva, tada se oko okna i priključnih cijevi mora osigurati zaštitni pojas i na udaljenosti 2 m od okna kao i 2 m od priključnih cijevi, koji se spaja sa zaštitnim pojasmom iz točke 2. ovog stavka,
  4. da pristup zaštitnim pojasmima iz točke 2. i 3. ovog stavka bude ograničen postavljanjem prijenosnih prometnih znakova i prijenosnih prepreka (konop, lanac i sl.) te postavljanjem uočljivih i čitljivih natpisa i znakova o zabrani pristupa neovlaštenim osobama i vozilima,
  5. da su prometne površine i stajališta za autocisterne koje opskrbljuju postaju UNP-om izdvojene na posebnom mjestu izvan ostalih prostora iz članka 4. ovog Pravilnika i u kojima nema građevina ili dijelova građevine iz članka 5. ovog Pravilnika i
  6. da na postajama postoji plan gašenja požara i evakuacije za slučaj požara kod pretakanja.
- 2) Udaljenosti iz točke 2. stavka 1. ovog članka mogu se smanjiti na polovicu ako postoji odgovarajući zid prema članku 14. stavku 1. ovog Pravilnika.

Članak 50.

1) Prije i za vrijeme istakanja goriva iz autocisterne u spremnike na postaji se moraju poduzeti sljedeće mjere:

1. mjere propisane člankom 48. odnosno 49. ovog Pravilnika,
2. ugasiti motor autocisterne i osigurati autocisternu od samopokretanja,
3. pripremiti prijevozni vatrogasni aparat od najmanje 50 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C,
4. priključiti autocisternu na uređaj za uzemljenje u nultom položaju, nakon čega se uređaj uključuje u radno stanje,

5. provjeriti razinu goriva u spremniku te ispravnost priključnih spojeva, cijevi za pretakanje i drugih uređaja za pretakanje i

6. sa pretakanjem početi pod stalnim nadzorom vozača autocisterne i osposobljenog djelatnika postaje, kad se utvrdi da su u oknu podzemnog spremnika svi otvori zatvoreni i kad su poduzete potrebne mjere za sprječavanje mogućeg prepunjavanja spremnika.

2) Rad na postaji iz članka 48. stavka 2. ovog Pravilnika može započeti tek nakon završetka istakanja goriva iz autocisterni.

Članak 51.

1) Na postajama moraju biti:

1. uočljivi i čitljivi natpisi i znakovi zabrane pušenja i korištenja otvorene vatre;

2. uočljivi prometni znakovi prema projektom utvrđenoj organizaciji prometa.

Članak 52.

1) Protueksplozjski zaštićeni uređaji i instalacije na postajama, te drugi uređaji i instalacije moraju biti ispravni.

2) Na postajama mora postojati:

1. dokumentacija iz koje je vidljivo da se održavanje i nadziranje ispravnosti uređaja i instalacija iz stavka 1. ovog članka obavlja na način i u vremenskim razmacima određenim propisom, odnosno uputom prozvođača od strane ovlaštenih, odnosno osposobljenih osoba i

2. upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara i eksplozija.

Članak 53.

1) Na poljoprivrednim dobrima, seoskim gospodarstvima, gradilištima i drugim sličnim prostorima opskrba prijevoznih sredstava samo za vlastite potrebe se može obavljati ručnim crpkama, crpkama za bačve i iz autocisterni s uređajima za punjenje, ako postoji sigurnosna udaljenost između mesta istakanja i susjednih građevina ili drugih gorivih tvari ili raslinja od najmanje 7,5 m kada se radi o motornim benzинимa, odnosno 5 m kada se radi o dizel gorivu.

2) Opskrba gorivom iz stavka 1. ovog članka obavlja se pod nadzorom osposobljene osobe, pri čemu je potrebno osigurati dva vatrogasna aparata po najmanje 6 kg sredstva za gašenje za klasu požara A, B i C i poduzeti druge potrebne mjere zaštite od požara i kao i očistiti površinu od razlivenog goriva odmah nakon eventualnog razlijevanja.

3) Opskrba vozila UNP-om i prodaja izvan postaje dozvoljena je i na mjestima sukladnim posebnom propisu.

4) Iznimno, izvan postaje mogu se opskrbiti vozila tekućim gorivima iz posuda samo u slučajevima kada vozilo ostane bez goriva i to na otvorenom prostoru ako postoji sigurnosna udaljenost između mesta istakanja i susjednih građevina ili drugih gorivih tvari ili raslinja od najmanje 7,5 m kada se radi o motornim benzинимa, odnosno 5 m kada se radi o dizel gorivu i uz poduzimanje drugih mjera zaštite od požara i od proljevanja goriva.

5) Prodaja goriva za motorna vozila izvan postaje nije dozvoljena.

6) Prodaja tekućih goriva za plovila i motorna vozila u marinama i uz prometnice dozvoljena je i u tipskim postajama s nadzemnim spremnicima ukupne zapremnine do 40 m^3 za koje je Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo pozitivno mišljenje i koje se postavljene na mjestima i na način sukladan propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Poglavlje VIII. KAZNENE ODREDBE i članci 54. i 55.

Brisani (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postajama za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom - N.N., br. 116/07.).

Članak 56.

- 1) Slike 1., 2., 3. i 4. tiskane uz ovaj Pravilnik su njegov sastavni dio.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

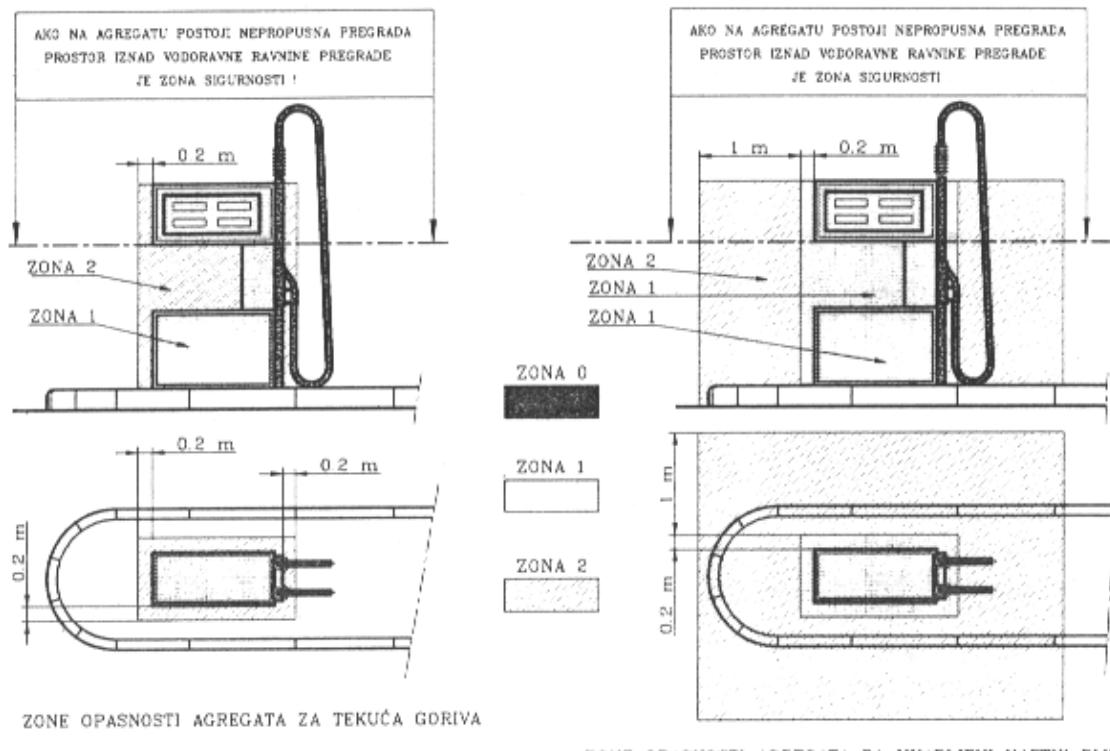
- 1) Postojeće postaje dužne su uskladiti svoj rad s odredbama članaka 37., 38., 41., 44., 50., 51. i 52. ovog Pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 58.

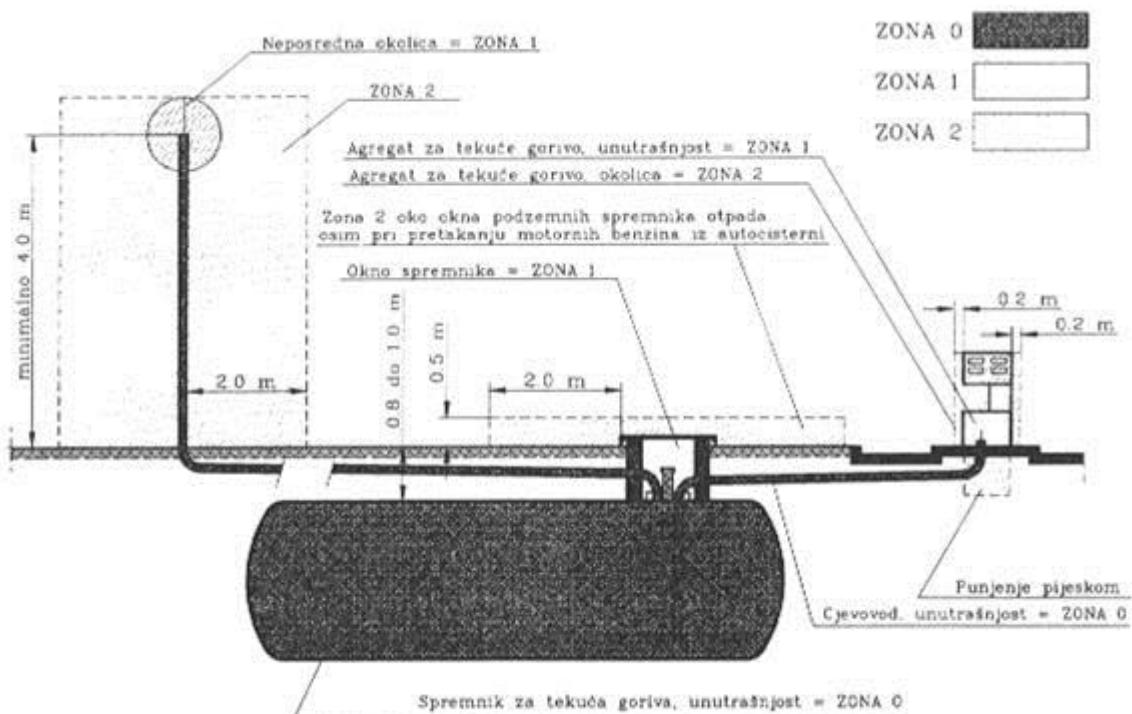
- 1) Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o izgradnji stanica za opskrbu gorivom motornih vozila i o skladištenju i pretakanju goriva ("Narodne novine", broj 53/91.).

Članak 59.

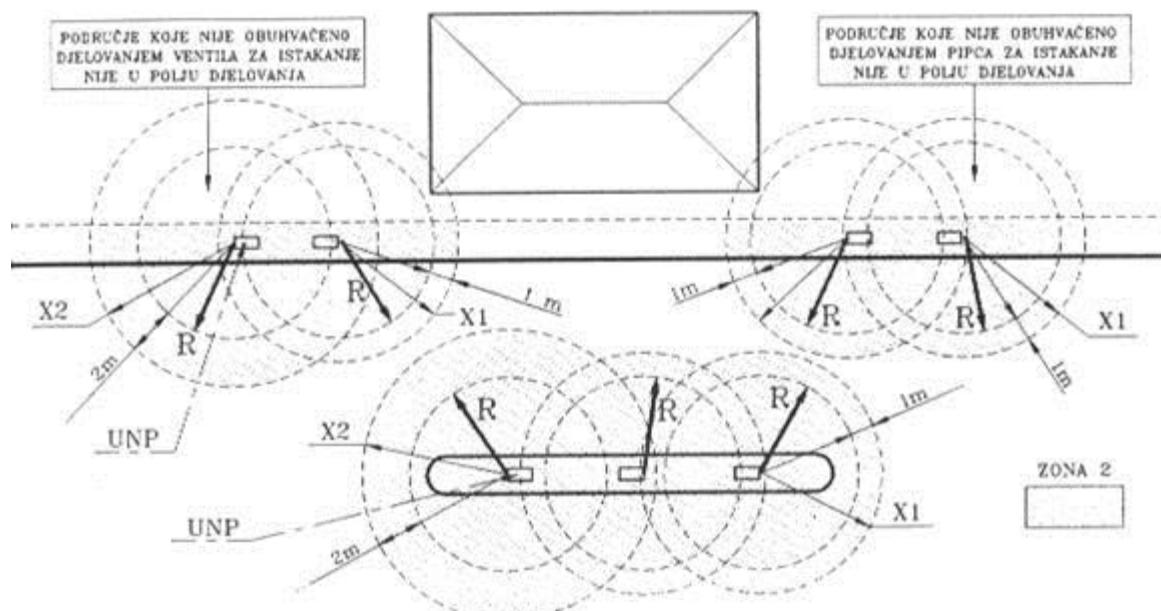
- 1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama".

Slika 1. – ZONE OPASNOSTI KOD AGREGATA ZA TEKUĆA GORIVA I AGREGATA ZA UKAPLIJENI NAFTNI PLIN

Slika 2. – ZONE OPASNOSTI NA POSTOJI ZA OPSKRBU VOZILA TEKUĆIM GORIVIMA

X₁ = POLUMJER PODRUČJA DJELOVANJA PIPCA ZA ISTAKANJE TEKUĆIH GORIVA =

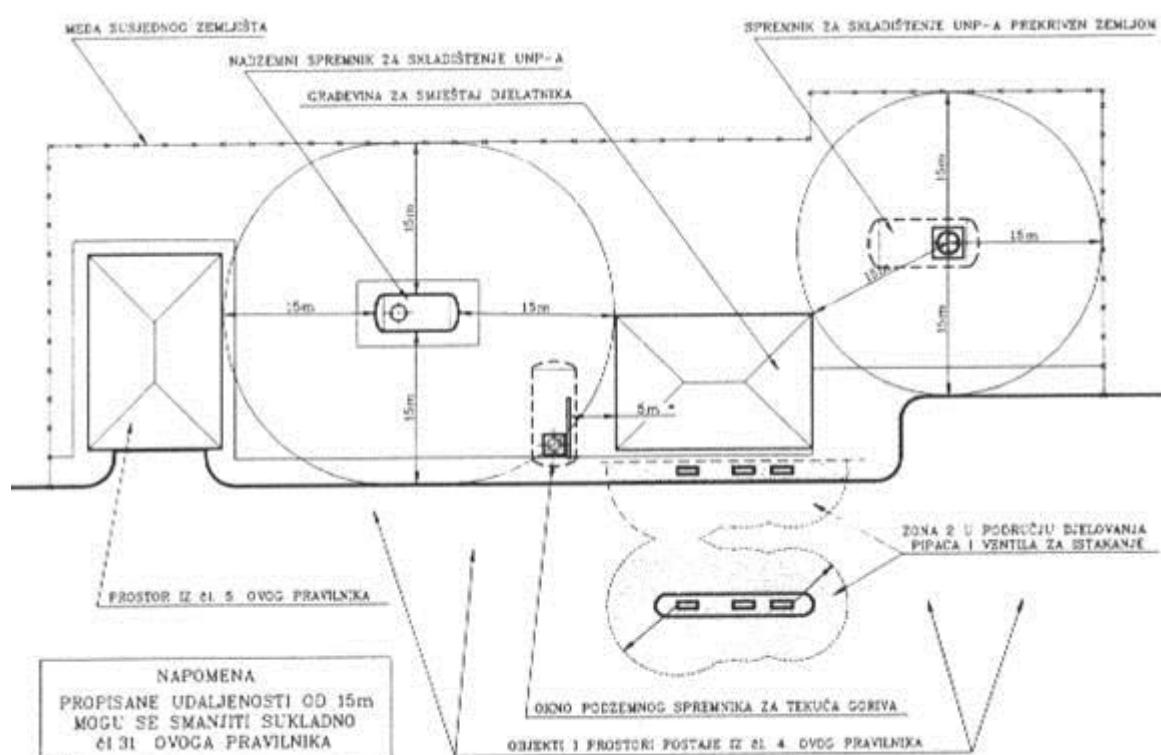
= DULJINA SAVITLJIVE CIJEVI PIPCA + 1m

X₂ = POLUMJER PODRUČJA DJELOVANJA VENTILA ZA ISTAKANJE UNP-A =

= DULJINA SAVITLJIVE CIJEVI VENTILA + 2m

R = DULJINA SAVITLJIVE CIJEVI NA AGREGATU

Slika 3. – ZONE OPASNOSTI U PODRUČJU DJELOVANJA PIPCA ZA ISTAKANJE, ODNOŠNO VENTILA

Slika 4. UDALJENOST SPREMINIKA UKAPLJENOG NAFTNOG FLINA OD OBJEKATA I PROSTORA POSTAJE